

Република Македонија
Министерство за информатичко општество и администрација

НАЦИОНАЛЕН АКЦИСКИ ПЛАН ЗА ОТВОРЕНО ВЛАДИНО ПАРТНЕРСТВО 2016-2018 година

Скопје, април 2016 година

1. **ВОВЕД**

Република Македонија континуирано работи на подобрување на ефикасноста во работењето на државните институции, зголемување на транспарентноста и пристапот до информации, борбата против корупцијата и обезбедување на висок

квалитет на јавните услуги за граѓаните и бизнисите преку искористување на моќта на технологијата и иновациите.

Преку пристапување на глобалната доброволна иницијатива за Отворено владино партнерство, Владата на Република Македонија се обврза и ја потврди својата заложба континуирано да се подобрува и својата работа да ја темели на отворени, транспарентни, сигурни и ефикасни владини институции, кои комуницираат и соработуваат со граѓаните. Обврските во поглед на транспарентноста во вршењето на владините активности, како и вклучување на граѓанскиот и приватниот секторот претставуваат високи приоритети во агендата на Владата на Република Македонија. Граѓанскиот сектор акумулира огромна креативна енергија која треба да се користи поактивно во јавниот сектор преку подобрување и негување на културата на вклученост и почитувањето на правата на сите граѓани во процесот на креирање политики и донесување одлуки, донесување закони и пристап до информации. Уште поважно, Отвореното владино партнерство врши силно влијание врз иновациите, развојот и конкурентноста.

Во изминатите години Владата на Република Македонија беше насочена кон унапредување на транспарентност на власта, поголем ангажман и вклученост на граѓаните во процесот на донесување одлуки, воведување на поголеми стандарди на интегритет и поголем пристап до технологија за сите граѓани на Република Македонија. Владата на Република Македонија и со третиот Национален Акциски план за Отворено владино партнерство 2016-2018 година останува на заложбата активно да работи на приоритетите кои се однесуваат на партиципативното креирање политики на централно и локално ниво, интегритетот, отворените податоци, фискалната транспарентност, слободата на информации и тоа преку помалубројни но мерливи, реалистични и предвидливи достигнувања.

2. ВЛАДИНИ НАПОРИ ЗА ОТВОРЕНО ПАРТНЕРСТВО

Република Македонија пристапи кон глобалната Иницијатива за Отворено владино партнерство во 2011 година. Согласно обврските за сите земји кои се приклучија кон оваа иницијатива да достават Акциски планови за спроведување на мерките од иницијативата, Владата на РМ во јуни 2012 година го усвои првиот Акцискиот план за Отворено владино партнерство а во мај 2014 година беше усвоен вториот Акциски план за Отворено владино партнерство за 2014-2016 година.

Во спроведувањето на заложбите утврдени во вториот Акциски план за Отворено владино партнерство за 2014-2016 година освен Владата, активно учество земаа голем број на граѓански организации, преку рамноправно учество во работните групи формирани за таа цел. Со имплементација на плановите беа преземени голем број активности за градење на партнерски однос со граѓаните и компаниите во обликување на националните политики и креирање на националното законодавство, стратегии и иницијативи. Освен имплементацијата на стратешките документи, беа отворени и интерактивни веб портали за олеснување на процесот, за поголема

транспарентност и можност за креирање форуми за размена на ставови и мислења. Ваквиот пристап секогаш продуцира добри резултати и поквалитетно законодавство, па оттука висок приоритет останува подобрувањето на механизмите кои овозможуваат унапредување на процесот на консултација и соработката со граѓанскиот сектор. Исто така се вовеле законско регулирање на заштитата на лицата што пријавуваат сомнежи за незаконско и недозволиво постапување, со што се обезбеди системска институционална заштитата на укажувачите. Понатамошен предизвик останува унапредувањето на отвореноста на институциите од централно и локално ниво преку темелно вклучување на јавноста во креирање на политиките на добро владеење, интегритет и превенција на ризиците за корупција.

Во Република Македонија денес, постои законодавство со кое се гарантира пристапот до информации а институциите објавуваат широк спектар на информации на своите веб портали со што отвореноста кон граѓаните и компаниите не изостанува. Се воведоа отворените податоци и се овозможија механизми за приоритизирање на отворените податоци согласно потребите на граѓаните и компаниите, но секако ова останува највисокиот приоритет на Партнерството имајќи во предвид дека е предвидено креирање на стандарди за отворени податоци и дефинирање на лиценци за отворени податоци и нивно поставување на порталот за отворени податоци <http://www.otvorenipodatoci.gov.mk>.

Во делот на ефикасното управување со јавните ресурси посебно внимание се посвети на зголемување на транспарентноста и отчетноста на институциите во однос на трошењето на јавните пари преку публикување на буџетски документи во отворен формат, објавување и наративно објаснување на реализацијата на здравствените програми и објавување на стандардизирани информации за јавните набавки на интернет страните на договорните органи. Заложбата за фискалната транспарентност останува во фокусот на овој акциски план.

Овие постигнувања преставуваат основа на која се надградуваат утврдените приоритети и достигнувања за периодот 2016-2018 година а воспоставениот систем за организација на имплементацијата и следењето на заложбите со вториот Акцискиот план ќе продолжи во Акцискиот план за Отворено владино партнерство 2016-2018 година, со формирање на работни групи за соодветни приоритетни области од планот.

3. РАЗВОЈ НА НАЦИОНАЛНИОТ АКЦИСКИ ПЛАН ЗА ОТВОРЕНО ВЛАДИНО ПАРТНЕРСТВО 2016-2018 ГОДИНА

Третиот Национален Акциски план за Отворено владино партнерство 2016-2018 година вклучува широк спектар на активности кои Владата ќе ги преземе следните две години се со цел да се зајакнат, продлабочат и прошират напорите за унапредување на транспарентноста на власта, поголемата вклученост на граѓаните во процесот на донесување одлуки, зголемување на стандардите за интегритет и поголем пристап до технологија за сите граѓани на Република Македонија. Во создавањето на овој акциски план централно место зазедоа консултациите во и надвор од владата, вклучувајќи и широки консултации со министерствата и други органи на државната управа, како и консултација со општата јавност, граѓанските организации, академските институции и приватниот сектор.

Во февруари 2016 година беше објавено Известување за почеток на процесот за подготовка на третиот национален Акциски план за Отворено владино партнерство 2016-2018 на порталот е-демократија и на веб страната на Министерство за

информатичко општество и администрација, со објава на Временската рамка за изготвување на Акцискиот план за отворено владино партнерство 2016-2018 и покана за учество во Анкета за пред-проценка на потребите на работните групи за Отворено владино партнерство, информирањето на граѓаните за иницијативата и изразување на интерес за идно вклучување.

Во месец март 2016 година се спроведе отворен дијалог со граѓанскиот сектор. Беа спроведени три тематски работилници во кои активно учество земаа претставници од граѓанското општество во Македонија (НВО, бизниси, социјални партнери, медиумите и академските институции) и дискутираа за предизвиците кои се однесуваат на транспарентноста и отчетноста, слободата на информации, отворени податоци, ефективни јавни услуги и добро владеење на локално ниво. Исто така беше одржана Конференција „Отворено владино партнерство – дијалог со граѓанските организации за Националниот акциски план 2016-2018“ на која беше промовирана иницијативата Отворено владино партнерство меѓу граѓанските организации, се даде детална информација за остварениот прогрес, осврт и видување на независниот мониторинг механизам и се создаде простор за дискусија меѓу граѓанските организации и владините институции за искуствата и предизвиците во спроведувањето на вториот акциски план. Во текот на конференцијата во мешовити работни групи беа подготвени насоки и препораки за дизајнирањето на третиот акциски план кои понатаму беа разработени и приоритизирани од страна на владините институции.

Како резултат од овој широк консултативен процес со сите релевантни државни органи, општата јавност, и директна вклученост на 200 претставници од владиниот, граѓанскиот и правниот сектор и академските институции, се подготви првиот нацрт текст на третиот национален Акциски план за отворено владино партнерство за 2016-2018 година.

Работата на отворена влада е континуирана заложба и овој акциски план содржи дел од можните но амбициозни напори за промовирање на транспарентноста и отчетноста на Владата. Овој документ ја промовира отвореноста и можноста за натамошно проширување и продлабочување на подолу утврдените приоритети во тесна соработка со сите чинители во сферата на Отвореното владино партнерство.

1. ПАРТИЦИПАТИВНО КРЕИРАЊЕ НА ПОЛИТИКИ

1.1 Унапредување на процесот за консултација со засегнатите страни во процесот на креирање на политики

Почетен и краен датум на обврската (07/ 2016– 6/ 2018)	тековна обврска	
Водечка институција за спроведување	Министерство за информатичко општество и администрација	
Име на одговорно лице во институцијата за спроведување	Гордана Гапиќ Димитровска	
Функција, Одделение	Раководител на Одделение за управување со процесот на проценка, објава и следење на регулативата Сектор за регулаторна реформа	
Email	gordana.dimitrovska@mioa.gov.mk	
Телефон	+389 3200 944	
Други вклучени субјекти	Органи на државна управа, самостојни органи на државна управа	Министерство за информатичко општество и администрација , Генерален секретаријат на BPM, министерства
	Невладин сектор, деловни субјекти, синдикати, стопански комори, здруженија и фондации	Македонски центар за меѓународна соработка, Центарот за истражување и креирање политики,
Состојба или проблем што се опфаќа со обврската	Еден од најзначајните сегменти на транспарентно владеење е соработката со заинтересираните страни во процесот на креирањето на политиките, градење на партнерски однос и преземање на неопходните мерки со цел стимулирање и зајакнување на нивното учество . Континуираното следење и унапредување на партиципативното опкружување е неопходен предуслов за пресретнување на зголемените очекувања на граѓаните за отвореноста на владата.	
Главна цел	Афирмирање и унапредување на воспоставените практики за партиципативно креирање на политики	

	подржано од владиниот и граѓанскиот сектор.		
Кус опис на обврската	Јакнењето на односите помеѓу Владата и граѓанскиот сектор е клучно начело за добро владеење и претставува неопходна инвестиција во процесот на креирање квалитетни политики.		
ОВП предизвик опфатен со обврската	Создавање поволна средина за граѓаните и граѓанските организации за ангажирање односно вклучување во креирањето на политиките и управувањето		
Важност	<p>Процесот на консултации со засегнати страни овозможува Владата да има пристап до нови извори на идеи, информации и ресурси кои се важни во процесот на креирање на политики и донесување на одлуки. Оттука јакнењето на односите на Владата со граѓанските граѓанскиот сектор е неопходен предуслов за унапредување на меѓусебната доверба.</p> <p>Афирмирањето и унапредувањето на воспоставените практики и процедури за креирање на политики поддржани од владиниот и јавниот сектор претставуваат основа за унапредување на транспарентноста и одговорноста на Владата пред јавноста. Исто така информатичката технологија која ги поддржува воспоставените процедури на креирање на политики овозможува поголема отвореност, навременост и одговорност на јавниот сектор.</p>		
Амбиција	<p>Консултациите придонесуваат кон градење на меѓусебната доверба, развивање на квалитетот на демократијата и јакнење на капацитетите на невладиниот сектор. Со оваа заложба се очекува во период од две години да се зголеми отчетноста на владата во однос на начинот и ефектот од спроведените консултации:</p> <ul style="list-style-type: none"> - во процесот на подготовка на ex ante и ex post проценка на влијанието на регулативата преку објава на Годишен извештај за спроведени консултации, - објава и споделување на резултатите од независното следење на отвореноста на Владини институции во процесите на креирање политики и подготовка на закони од страна на невладината организација - зголемен рок за консултација со засегнатите страни во процесот на подготовка извештајот за проценка на влијанието на регулативата и подготовката на предлозите на закони 		
Достигнувања	Носител на активност	Датум на започнување	Датум на завршување
1.1.1. Годишен извештај за спроведени консултации во процесот на подготовка на предлог закони од страна на министерствата - изработка на прашалник за министерства	МИОА, ГС на ВРМ, министерства, МЦМС	06/ 2017	06/2018

- изработка на прашалник за засегнати страни			
1.1.2. Надворешно следење на Единствениот национален електронски регистар на прописи (ЕНЕР) - јавно објавени резултати и широко дистрибуирани до носителите на одлуки	МЦМС, МИОА	07/2016	6/2018
1.1.3. Зголемување на рокот за консултација со засегнатите страни во процесот на подготовка на предлог законите - Зголемување на рокот од објавување на ЕНЕР на Известувањето за почетокот на процесот за подготовка на предлог законот до објава на нацрт на закон од 5 на 15 дена - Зголемување на рокот за консултации на ЕНЕР по нацрт Извештај за ПВР и нацрт на закон од најмалку 10 на најмалку 20 дена	МИОА, ГС на ВРМ,	01/ 2017	01/2018

1.2 Унапредување на соработката со граѓанскиот сектор	
Почетен и краен датум на обврската (7/2016 – 1/2018)	тековна обврска
Водечка институција за спроведување	Генерален секретаријат на Влада на Република Македонија
Име на одговорно лице во институцијата за спроведување	Весна Василева
Функција, Одделение	Помошник раководител на Сектор, Сектор за анализа на политиките и координација
Email	vesna.vasileva@gs.gov.mk
Телефон	00389 76 490 881, 00389 23 118 022
Други вклучени субјекти	Органи на државна управа, самостојни органи на државна управа Генерален секретаријат на Владата на Република Македонија

	Невладин сектор, деловни субјекти, синдикати, стопански комори, здруженија и фондации	/
Состојба или проблем што се опфаќа со обврската		Потреба за поактивно вклучување на граѓанските организации во дефинирање на политиките што го засегаат граѓанскиот сектор и поголема соработка во спроведување и следење на заеднички иницијативи.
Главна цел		Унапредување на соработката на Владата со граѓанскиот сектор преку формирање на советодавното тело за соработка, дијалог и поттикнување на развојот на граѓанскиот сектор, партиципативно креирање политики преку зголемен број на иницијативи од граѓанските организации за годишната Програма за работа на Владата, согласно Кодексот за добри практики за учество на граѓанскиот сектор во процесот на креирање на политики и продолжување на соработката преку партиципативна подготовка на новата Стратегија за соработка на Владата со граѓанскиот сектор 2018-2022.
Кус опис на обврската		Донесување на одлука за формирање на Совет за соработка на Владата со граѓанскиот сектор и формирање на Советот; Објавување на повик за придонес на граѓанскиот сектор во подготвување на Годишната програма за работа на Владата; Подготовка на новата Стратегија за соработка на Владата со граѓанскиот сектор 2018-2022 преку партиципативно учество на граѓанските организации во работни групи, јавни дебати и други форми на консултации.
ОВП предизвик опфатен со обврската		Граѓанско учество
Важност		Граѓанско учество во процесот на креирање политики
Амбиција		<ul style="list-style-type: none"> - да се обезбеди подобро окружување за развој на граѓанскиот сектор; - да се поттикне граѓански активизам во општествените процеси; - да се зајакнат постојните и создадат нови механизми на соработка; - да им се овозможи на граѓанските организации да придонесат кон процесите за економски развој, креирање на закони и политики, европска интеграција и кон развој на демократијата и задоволување на потребите на заедницата.

Достигнувања	Носител на активност	Датум на започнување	Датум на завршување
1.2.1. Формирање на советодавно тело за унапредување на соработката, дијалогот и поттикнување на развојот на граѓанскиот сектор составено од претставници на Владата, органите на државната управа и граѓански организации	ГС на BPM,	07/ 2016	12/2016
1.2.2. Унапредена примена на Кодексот за добри практики за учество на граѓанскиот сектор во процесот на креирање на политики преку зголемување на бројот на иницијативи од граѓанскиот сектор за годишната Програма за работа на Владата на Република Македонија	ГС на BPM,	08/2016	09/2017
1.2.3. Партиципативна подготовка на новата Стратегија за соработка на Владата со граѓанскиот сектор 2018-2022	ГС на BPM	10/ 2017	01/2018

2.ОТВОРЕНИ ПОДАТОЦИ

2.1 Креирање на стандарди за отворени податоци

Почетен и краен датум на обврската (8/ 2016 – 7/ 2018)	нова обврска	
Водечка институција за спроведување	Министерство за информатичко општество и администрација	
Име на одговорно лице во институцијата за спроведување	Филип Маневски – координатор Надица Јосифовски – заменик координатор Владимир Радосављевиќ – заменик координатор	
Функција, Одделение	ИКТ Советник ИКТ Советник Помлад соработник	
Email	Filip.manevski@mioa.gov.mk Nadica.Josifovski@mioa.gov.mk vladimir.radosavljevik@mioa.gov.mk	
Телефон	+389(0)2 320-0870 +389(0)2 320-0878	
Други вклучени субјекти	Органи на државна управа, самостојни органи на државна управа	Министерство за информатичко општество и администрација

	Невладин сектор, деловни субјекти, синдикати, стопански комори, здруженија и фондации	Центар за управување со промени Фондација за интернет и општество – Метаморфозис Реактор, набљудувач
Состојба или проблем што се опфаќа со обврската		Во моментот во Македонија нема развиени стандарди за отворени податоци и секоја институција ги објавува податоците согласно своите технички можности. Притоа сродни податочни сетови од различни институции се случува да бидат објавени со различна структура и опис на податоците.
Главна цел		Воспоставување на стандарди за отворени податоци со што ќе се овозможи стандардизирано објавување на податочните сетови од институциите и полесна обработка и користење на истите.
Кус опис на обврската		Развој на стандарди за отворени податоци најмалку во дефинирањето на стандардите за метаподатоците за отворените податоци.
ОВП предизвик опфатен со обврската		Создавање на поволна средина за полесна идентификација, обработка и консумирање на објавените податочни сетови.
Важност		Согласно Законот за користење на податоци од јавниот сектор институциите во Република Македонија се обврзани да ги објават во компјутерски читлив податоците од отворен карактер согласно своите технички можности. Во овој момент на порталот otvorenipodatoci.gov.mk имаме објавено 154 податочни сетови, бројка која со текот на времето очекуваме значително да се зголеми. Со тоа неопходен станува развојот на стандарди за отворените податоци со цел полесен пристап до информациите како и идентификација и употреба на објавените податочни сетови. Преку развојот на стандардите податочните сетови ќе се направат попростапни за граѓаните, полесни за развој на соодветни апликации на база на отворените податоци со што ќе се зголеми јавната одговорност на институциите.
Амбиција		Во оваа заложба се предвидува развој на стандарди за отворени податоци со што ќе се придонесе за полесна идентификација и употреба на отворените податоци. Со тоа граѓаните полесно ќе можат да ги идентификуваат податоците од интерес како и да го следат нивното навремено ажурирање.

Достигнувања	Носител на активност	Датум на започнување	
2.1.1 Развој на стандарди за метаподатоци за отворени владини податоци	МИОА	08/2016	07/2018

2.2 Подобрување на платформата за отворени податоци и нејзино приближување кон граѓаните			
Почетен и краен датум на обврската (9/ 2016 – 6/ 2018)		Нова обврска	
Водечка институција за спроведување		Министерство за информатичко општество и администрација	
Име на одговорно лице во институцијата за спроведување		Филип Маневски – координатор Надица Јосифовски – заменик координатор Владимир Радосављевиќ – заменик координатор	
Функција, Одделение		ИКТ Советник ИКТ Советник Помлад соработник	
Email		filip.manevski@mioa.gov.mk nadica.josifovski@mioa.gov.mk vladimir.radosavljevik@mioa.gov.mk	
Телефон		+389(0)2 320-0870 +389(0)2 320-0878	
Други вклучени субјекти	Органи на државна управа, самостојни органи на државна управа	Министерство за информатичко општество и администрација Државни институции кои објавуваат податоци на порталот www.otvorenipodatoci.gov.mk	
	Невладин сектор, деловни субјекти, синдикати, стопански комори, здруженија и фондации	Слободен Софтвер	
Состојба или проблем што се опфаќа со обврската		Во моментот во Македонија нема воспоставено лиценцен модел за отворени податоци, а на сајтот www.otvorenipodatoci.gov.mk податочните сетови се превземаат без лиценци. На сајтот www.otvorenipodatoci.gov.mk постои можност да се чува историјат од податочните сетови кои се објавени, и тоа при објавувањето на податоците е опција која е дадена на избор на самата институција која објавува одреден податочен сет.	
Главна цел		Дефинирање/избор на лиценцен модел за отворени податоци и поставување на лиценците на порталот за отворени податоци. Овозможување на поголема партиципативност и	

	отчетност на порталот на отворени податоци преку воспоставување на архива на објавени податочни сетови.		
Кус опис на обврската	Поставување на лиценците на порталот за отворени податоци за превземените податочни сетови. Воспоставување на архива од сите податочни сетови според можностите на институцијата која ги објавува податочните сетови.		
ОВП предизвик опфатен со обврската	Избор на лиценцен модел кој би бил најсоодветен за Македонија и негова имплементација на сајтот. Создавање на поволна средина за полесна идентификација и компарација на податочни сетови во различни временски моменти и утврдување на трендови на одредени податочни сетови.		
Важност	Согласно Законот за користење на податоци од јавниот сектор институциите во Република Македонија се обврзани да ги објават во компјутерски читлив податоците од отворен карактер согласно своите технички можности. Во овој момент на порталот otvorenipodatoci.gov.mk имаме објавено 154 податочни сетови, бројка која со текот на времето очекуваме значително да се зголеми. Со зголемувањето на бројот на отворени податочни сетови, се зголемува и потребата од воспоставување на соодветен лиценцен модел, кој ќе овозможи непречен пристап до податоците од отворен карактер, но истовремено ќе ги заштити институциите кои ги креираат податоците пред се преку спречување на злоупотреба на отворените податоци.		
Амбиција	Во оваа заложба се предвидува воспоставување на лиценци за отворени податоци и воспоставување на архива на отворени податоци на сајтот www.otvorenipodatoci.gov.mk . Со тоа ќе се придонесе за полесна идентификација и употреба на отворените податоци, за полесно следење на трендовите во одредени области. Од друга страна, ќе се придонесе и за спречување на злоупотребата на податочните сетови и заштита на институциите кои ги продуцираат овие податочни сетови.		
Достигнувања	Носител на активност	Датум на започнување	Датум на завршување
2.2.1. Избор на лиценцен модел	МИОА	09/2016	11/2016
2.2.2. Имплементација на лиценцниот модел на сајтот www.otvorenipodatoci.gov.mk	МИОА	12/2016	01/2017
2.2.3. Анализа на можностите за чување на податочните сетови во архива на сајтот www.otvorenipodatoci.gov.mk (по институција)	МИОА Институција носител на податочен сет Слободен софтвер	09/2016	06/2018
2.2.4. Прилагодување на сајтот www.otvorenipodatoci.gov.mk за потребите на моделот архива на податочни сетови (по институција)	МИОА Институција носител на податочен сет	09/2016	06/2018

2.3 Зголемување на свеста за отворени податоци

Почетен и краен датум на обврската (8/ 2016 – 6/ 2018)	Нова обврска	
Водечка институција за спроведување	Министерство за информатичко општество и администрација	
Име на одговорно лице во институцијата за спроведување	Филип Маневски – координатор Надица Јосифовски – заменик координатор Владимир Радосављевиќ – заменик координатор	
Функција, Одделение	ИКТ Советник ИКТ Советник Помлад соработник	
Email	Filip.manevski@mioa.gov.mk Nadica.Josifovski@mioa.gov.mk vladimir.radosavljevik@mioa.gov.mk	
Телефон	+389(0)2 320-0870 +389(0)2 320-0878	
Други вклучени субјекти	Органи на државна управа, самостојни органи на државна управа	Министерство за информатичко општество и администрација
	Невладин сектор, деловни субјекти, синдикати, стопански комори, здруженија и фондации	Слободен софтвер Реактор
Состојба или проблем што се опфаќа со обврската	Министерството за информатичко општество и администрација во текот на 2014 година постави модерна платформа за отворени податоци на која се објавуваат отворените податочни сетови од институциите. Од тогаш министерството одржа повеќе настани за промоција на порталот како и прв хакатон натпревар за развој на апликации на база на отворените податоци. И покрај тие активности, посетеноста на порталот е во просек од 700 поединечни посети месечно, далеку од посакуваните цели за посетеност. Ние сметаме дека ова се должи на недоволната популаризација на отворените податоци како концепт и малата свест кај граѓаните за значењето и потенцијалот на отворените податоци.	

Главна цел	Главна цел на оваа заложба е популаризирање на концептот на отворени податоци и поттикнување на граѓанскиот сектор и приватните компании за поголемо користење на овие податоци преку презентација на потенцијалот и значењето на отворените податоци.		
Кус опис на обврската	Кампања за популаризирање на отворените податоци кај граѓаните.		
ОВП предизвик опфатен со обврската	Подигање на свеста за бенефитот од отворените податоци кај давателите (институциите) и корисниците (граѓаните и приватниот сектор) на податоците.		
Важност	Од спроведените анализи и контакти со невладиниот сектор и граѓаните наше согледување е дека сеуште не се прави разлика помеѓу концептот на отворени податоци и концептот на слободен пристап до информации. Со цел зголемување на граѓанското учество и користење на отворените податоци, што би довело и до полесен пристап до информациите, јавна одговорност и поголема отвореност и отчет, сметаме дека е неопходно да се изврши дополнителна едукација на клучните чинители во институциите како и поголема презентација и популаризација на концептот за отворени податоци меѓу граѓаните.		
Амбиција	Со оваа заложба се предвидува покренување на кампања за популаризација на концептот за отворени податоци.		
Достигнувања	Носител на активност	Датум на започнување	Датум на завршување
2.3.1. Спроведување на анкета за запознаеност на граѓаните со концептот на отворени податоци	МИОА	08/2016	10/2016
2.3.2. Одржување на обуки за идентификација и објавување на отворени податоци за најмалку 20 институции	МИОА	08/2016	08/2017
2.3.3 Спроведување на најмалку две рекламни кампањи за концептот за отворени податоци	НВО (да се дефинира)	08/2016	06/2018
2.3.4. Одржување на најмалку еден натпревар – хакатон за развој на апликации на база на отворените податоци	МИОА	08/2016	06/2018

3. СЛОБОДА НА ИНФОРМАЦИИ

3.1 Унапредување и олеснување на пристапот до информации

Почетен и краен датум на обврската (7/ 2016 – 6/ 2018)		тековна обврска
Водечка институција за спроведување		Комисија за заштита на правото за слободен пристап до информациите од јавен карактер
Име на одговорно лице во институцијата за спроведување		Оливер Серафимовски, заменик координатор
Функција, Одделение		Помлад соработник, Одделение за соработка со имателите на информации и информирање на јавноста
Email		oliverserafimovski@komspi.mk
Телефон		02/3118-038
Други вклучени субјекти	Органи на државна управа, самостојни органи на државна управа	Комисија за заштита на правото за слободен пристап до информациите од јавен карактер
	Невладин сектор, деловни субјекти, синдикати, стопански комори, здруженија и фондации	Центар за граѓански комуникации, Здружение за еманципација, солидарност и еднаквост на жените (ECE) и Фондација отворено општество-Македонија
Состојба или проблем што се опфаќа со обврската		Со имплементирање на заложбите од приоритетот 3. Слобода на информации ќе се намали ограниченоста на пристапот до информации, како што се молкот на администрацијата како главна

	<p>причина за ограничување на пристапот до информациите од јавен карактер, неинформираноста на граѓаните за нивното загарантирано право на пристап до информации од јавен карактер. Импелите на информации од јавен карактер, како главни чинители за спроведување на заложбите, ќе ја зголемат својата транспарентност во работењето, со тоа што информациите со кои располагаат ќе ги објавуваат на своите веб локации, со што документите кои ги поседуваат ќе бидат полесно достапни до граѓаните, односно барателите на информации од јавен карактер. Граѓанскиот сектор со своите активности ја подобрува имплементацијата на Законот за СПИЈК, следејќи ја проактивноста на објавените информации од јавен карактер на веб локациите од страна на импелите, развивање и спроведување на кампања за промоција на правото за слободен пристап до информациите од јавен карактер.</p>
Главна цел	<p>Афирмирање и унапредување на пристапот до информации од јавен карактер преку соработка и заедничка промоција на правото за пристап до информации, поддржано од владиниот и граѓанскиот сектор.</p>
Кус опис на обврската	<p>Подобрување на пристапот до информациите преку проактивно објавување на информациите од јавен карактер, преземање на мерки за зголемување на пристап до информациите од јавен карактер, информираноста на граѓаните, како и подобрување на Законот за СПИЈК се клучени фактори за имплементација на законот и уставното загарантираното право (член 16 од Уставот на Р.М.)</p>
ОВП предизвик опфатен со обврската	<p>Подобра имплементација на Законот за слободен пристап до информации од јавен карактер со активно вклучување на импелите на информации и граѓаните.</p>
Важност	<p>Добрата практика на соработката помеѓу импелите на информации од јавен карактер и граѓанскиот сектор е клучна за добро владеење и претставува важен фактор за транспарентно работење и имплементирање на правото за слободен пристап до информации од јавен карактер. Афирмирањето и унапредувањето на воспоставените практики и процедури за креирање на политики во врска со пристапот до информации од јавен карактер поддржани од импелите на информации и граѓанскиот сектор претставуваат основа за унапредување на транспарентноста и одговорноста на Комисијата за ЗПСИЈК и импелите на информации пред јавноста.</p>

<p>Амбиција</p>	<p>Соработката со имателите на информации и граѓанскиот сектор придонесуваат кон подобра имплементација на Законот, транспарентност, отвореност и отчетност на институциите за нивното функционирање, градење на меѓусебната доверба, развивање на квалитетот на демократијата. Со овие мерки се очекува во период од две години да се подобри имплементацијата на Законот, да се зголеми бројот на граѓани кои го оствариле правото на слободен пристап до информации од јавен карактер и бројот на институции кои го спровеле Законот.</p>		
Достигнувања	Носител на активност	Датум на започнување	
<p>3.1.1. Проактивно објавување на информации од јавен карактер</p> <p>-Подготовка на Упатство за проактивност на објавување на информации од јавен карактер -Препорака за проактивност подготвена од Комисијата за ЗСПИЈК -Објавување на веќе побарани/дадени информации од јавен карактер на нивните веб локации -Индекс на следење на проактивност за објавување на информации од јавен карактер на веб локациите на имателите</p>	<p>Комисија за ЗСПИЈК, Влада на Р.М., министерства, органи во состав, општини во Р.М., и други иматели на информации, Центар за граѓански комуникации</p>	<p>07/2016</p>	<p>06/2018</p>
<p>3.1.2. Мерки за зголемување на пристапот до информации од јавен карактер</p> <p>-Обуки за функционерите или раководните лица врз основа на утврдени слабости во примената на Законот за СПИЈК -Следење на спроведувањето на „тестот на штетност,“ како законска обврска од страна на имателите -Изрекување казни за прекршок на функционерите или раководните лица кај имателот на информацијата, согласно Законот -Скратување на рокот за постапување по барањата за слободен пристап до информации (од 30 на 15 дена) -Прирачник за спроведување на тестот на штетност -Промовирање на електронското поднесување на барањата за пристап до информациите од јавен карактер</p>	<p>Комисија за ЗСПИЈК, Основни судови (суд за прекршоци), Министерство за правда, Фондација отворено општество-Македонија</p>	<p>07/2016</p>	<p>06/2018</p>
<p>3.1.3. Развивање и спроведување на медиумска кампања за промоција на правото за слободен пристап до информации од јавен карактер</p> <p>-Формирање на работна група за подготовка и дефинирање на план за спроведување на кампањата -Спроведување на развиениот план за кампањата</p>	<p>Здружение за еманципација, солидарност и еднаквост на жените (ECE), Комисија за ЗСПИЈК, медиуми (интернет и традиционални)</p>	<p>07/2016</p>	<p>06/2018</p>

-Кампањата ќе има цел да ги запознае граѓаните за правата кои произлегуваат од Законот за слободен пристап до информации од јавен карактер и јавните институции за обврската за проактивност и реактивност во нивното работење			
--	--	--	--

4. СПРЕЧУВАЊЕ НА КОРУПЦИЈАТА И ПРОМОВИРАЊЕ НА ДОБРОТО ВЛАДЕЕЊЕ

4.1 Имплементација на Законот за заштита на укажувачи и јакнење на свеста за укажувањето

Почетен и краен датум на обврската (7/2016 – континуирано)	Нова но наследува претходна мерка од АП 2014-2016
Водечка институција за спроведување	Државна комисија за спречување на корупцијата
Име на одговорно лице во институцијата за спроведување	1. Весна Донева 2. Владимир Георгиев
Функција, Одделение	1. Советник за аналитика 2. Државен советник Сектор за програми, аналитика, меѓународна соработка и административни работи Секретаријат на ДКСК
Email	vdoneva@dksk.org.mk vgeorgiev@dksk.org.mk
Телефон	3215-377 075 273-023 070/342 782
Други вклучени субјекти	Органи на државна управа, самостојни органи на државна управа
	Невладин сектор, деловни субјекти, синдикати, стопански комори, здруженија и фондации
Состојба или проблем што се опфаќа со обврската	Градење на систем за заштита на пријавување на сомневање или сознание дека е извршено, се

	извршува или е веројатно дека ќе се изврши казниво или друго незаконито или недозволиво постапување со кое се повредува јавниот интерес
Главна цел	Ефикасна имплементација на Законот за заштита на укажувачи
Кус опис на обврската	Имплементацијата на Законот за заштита на укажувачи и подзаконските акти кои произлегуваат од него, преку воспоставување и градење на систем и механизми за заштитено пријавување и заштита на укажувачите, е од особено значење за јакнење на институционалната борба против корупцијата и воопшто за спречување на корупцијата како општествено штетна појава. Преку јакнењето на јавната свест за заштитеното пријавување, заштитата на укажувачите и нивното значење за превенција и борба против корупцијата и заштитата на јавниот интерес, ќе се поттикне и охрабри пријавувањето на казниво или друго незаконито или недозволиво постапување со кое се повредува јавниот интерес.
ОВП предизвик опфатен со обврската	Зголемување на јавната одговорност, интегритетот и довербата во јавниот и приватниот сектор
Важност	<p>Законот за заштита на укажувачи („Службен весник на Република Македонија“ број 196/2015), е донесен на 09.11.2015 година, а со истиот се уредуваат заштитеното пријавување во јавниот и приватниот сектор, правата на укажувачите, како и постапувањето и должностите на институциите, односно правните лица во врска со заштитено пријавување и обезбедувањето заштита на укажувачите. Во март 2016 година Министерот за правда ги донесе подзаконските акти кои произлегуваат од Законот за заштита на укажувачи: Правилник за заштитено внатрешно пријавување во институциите во јавниот сектор („Сл. весник на Република Македонија“ број 46/16), Правилник за надворешно пријавување („Сл. весник на Република Македонија“ број 46/16) и Правилник за насоки за донесување на внатрешни акти за заштитено внатрешно пријавување во правното лице во приватниот сектор („Сл. весник на Република Македонија“ број 46/16). Примената на Законот за заштита на укажувачи и на подзаконските акти коишто произлегуваат од него започна на 18.03.2016 година.</p> <p>На меѓународен план постојат повеќе акти како основа за донесување на законско решение со кое ќе се регулира пријавувањето и заштитата на пријавувачите како што се Конвенцијата на Обединетите Нации за борба против корупцијата, Цивилната конвенција за спречување корупција и Казнената конвенција за корупција на Советот на Европа, Нацрт-резолуција од 2009 година за заштита на лица кои пријавуваат нередовности на Парламентарното собрание на Советот на Европа. Конвенцијата на ОН упатува на институтот „Заштита на укажувачи“ (whistleblower protection) во</p>

	<p>антикорупциската правна рамка. Со донесувањето на Законот за заштита на укажувачите и со донесувањето на подзаконските акти кои произлегуваат од истиот, надградена е македонската антикорупциска правна рамка.</p> <p>Борбата против корупцијата ќе биде зајакната со воспоставување на системот на заштитено пријавување и системска институционална заштита на лицата кои пријавуваат сомневање или сознание дека е извршено, се извршува или е веројатно дека ќе се изврши казниво или друго незаконито или недозволиво постапување со кое се повредува јавниот интерес.</p>		
Амбиција	<p>Преку воспоставување на систем за заштитено пријавување и системска заштита на укажувачите, се очекува успешна примена на законот. Спроведувањето и резултатите од спроведувањето на Законот ќе се утврди согласно Методологијата за оценка на спроведувањето на регулативата и ќе се преземат мерки за унапредување на примената на Законот за заштита на укажувачи.</p> <p>Со оваа заложба се очекува зголемена доверба во институциите од аспект на пријавувањето во истите за случаи на казниво или друго незаконито или недозволиво постапување со кое се повредува јавниот интерес, а со тоа и зголемен број на пријави од укажувачи. Ќе се зајакне јавната свест за укажувањето и ќе се зголеми информираноста на граѓаните за значењето на укажувачите во превенцијата и борбата против корупција и заштитата на јавниот интерес.</p>		
Достигнувања	Носител на активност	Датум на започнување	Датум на завршување
4.1.1. Примена на законот и подзаконските акти за заштитено пријавување (определување овластени лица за прием на пријави од укажувачи од институциите)	ДКСК, Институции од јавен и приватен сектор	2016	континуирано
4.1.2. Јакнење на капацитетите на овластените лица за прием на пријави од укажувачи за ефикасно спроведување на законот преку обуки и работилници	ДКСК, ГО, Транспарентност Интернешнл Македонија	2016	континуирано
4.1.3. Годишни извештаи за примени пријави од укажувачи (податоци за институции и број на примени пријави од укажувачи)	ДКСК, Министерство за правда	годишно	континуирано
4.1.4 Јакнење на свеста за укажувањето (кампањи и јавни дебати)	ДКСК, ГО	2016	Континуирано

4.2 Отворени податоци за анкетните листови

Почетен и краен датум на обврската (2017 –2018)		нова
Водечка институција за спроведување		Државна комисија за спречување на корупцијата
Име на одговорно лице во институцијата за спроведување		1. Весна Донева 2. Владимир Георгиев
Функција, Одделение		1. Советник за аналитика 2. Државен советник Сектор за програми, аналитика, меѓународна соработка и административни работи Секретаријат на ДКСК
Email		vdoneva@dksk.org.mk vgeorgiev@dksk.org.mk
Телефон		3215-377; 075 273-023; 070/342 782
Други вклучени субјекти	Органи на државна управа, самостојни органи на државна управа	/
	Невладин сектор, деловни субјекти, синдикати, стопански комори, здруженија и фондации	/
Состојба или проблем што се опфаќа со обврската		ДКСК ги објавува податоците за имотната состојба и промените на имотната состојба на избраните и именуваните лица, но поради непостоење на софтверско решение, не постои можност за увид и историски преглед на сите пријавени промени во имотната состојба од моментот на стапување на функција како и по престанокот на вршење на функцијата на избраните и именуваните лица.
Главна цел		Зголемена отчетност на избраните и именуваните лица и зголемена информираност на јавноста за нивната имотна состојба
Кус опис на обврската		Отвореноста на податоците за анкетните листови на избраните и именуваните лица преку нивно хронолошко објавување и историски преглед во

	<p>континуитет, е клучна за целосен увид и приказ на имотната состојба и промените во имотната состојба на избраните и именувани лица од моментот на стапување на функција како и по престанокот на вршење на функцијата. Предуслов за остварување на обврската е дизајнирање и воспоставување на софтверско решение преку кое ќе се овозможи увид на податоците во форма на отворени податоци.</p>
<p>ОВП предизвик опфатен со обврската</p>	<p>Зголемена отвореност на податоците за имотната состојба</p>
<p>Важност</p>	<p>Во согласност со член 35 од Законот за спречување на корупцијата, податоците од анкетниот лист и од пријавата за промена во имотната состојба претставуваат информации од јавен карактер, освен податоците заштитени со закон. Податоците од анкетните листови и од пријавите за промена во имотната состојба, освен податоците заштитени со закон на лицата од членот 33 став (1) на овој закон, се објавуваат на веб страницата на ДКСК. Јавното објавување на овие придонесе да се зголеми свеста за почитување на законската обврска за поднесување на анкетен лист и пријавување на промени во имотната состојба, а со тоа се намали и бројот на лица кои не поднеле анкетен лист. Интенцијата, да се создадат нормативни предуслови за подобрување на проверката на содржината на анкетните листови, се релизира измените и дополнувањата на Законот за спречување на корупцијата усвоени во месец јуни 2015 година. Се прецизираа поедини одредби што во практиката создава дилема во примената како што беше пријавувањето на промената на функцијата или промената на имотната состојба. Но, секако најголемата придобивка од овие измени и дополнувања на законот е воведувањето на Регистарот на избраните и именувани лица и одговорни лица во јавни претпријатија, јавни установи или други правни лица кои располагаат со државен капитал, за чие водење е надлежна ДКСК. ДКСК ги донесе и Образецот за доставување на податоци на избраните и именувани лица од страна на надлежните институции и Правилникот за формата и содржината на Регистарот на избрани и именувани лица.</p> <p>Со имплементацијата на овие норми, доставувањето на податоците до ДКСК за верификација на мандатот, изборот односно именувањето како и за престанокот на функцијата, односно должноста, станува обврска на институциите и органите кои вршат избори и менувања, со што во целост ќе се надмине проблемот за целосно и веродостојно евидентирање на носителите на јавните функции. ДКСК интензивно ги презеде сите активности за воспоставување на електронска база на податоци за избрани и именувани лица. Сите овие активности</p>

	<p>се спроведуваат синхронизирано со активностите во рамки на компонентата 6 од ИПА ТВИНИНГ Проектот “Поддршка за ефикасна превенција борба против корупцијата“од каде треба да произлезе ИТ решението за регистарот на избраните и именувани лица. Врз основа на доставените табеларени прегледи од страна на генералните секретаријати на Владата и Собранието на РМ и нивното периодично ажурирање и доставување до ДКСК, започна процесот на внесување на податоците за избраните и именуваните лица во ексел база - Платформа како електронска база на податоци за избрани и именувани лица, која со воведувањето на новото ИТ решение за регистар на избрани и именувани лица во целост ќе биде префрлена во тој систем.</p> <p>Следењето на имотната состојба и промените во имотната состојба на избраните и именувани лица е основна алатка за развивање на интегритетот на избраните и именуваните лица. Информациите кои за ова им се обезбедуваат на граѓаните потребно е да бидат релевантни. Оттука, важно е ДКСК да и овозможи на јавноста не само увид во моменталната состојба туку да се следи и промената на состојбата.</p>		
Амбиција	<p>Целосниот увид и следењето на имотната состојба и промените во имотната состојба ќе ја зголеми отчетноста и одговорноста на избраните и именуваните лица. Отвореноста на податоците за анкетните листови е можност и за олеснување на анализите на граѓанските организации кои се во улога на набљудувачи и кои алармираат за можни ризици и злоупотреби.</p>		
Достигнувања	Носител на активност	Датум на започнување	Датум на завршување
4.2.1. Создавање технички услови за објавување на анкетните листови во форма на отворени податоци (креирано и воспоставено софтверско решение)	ДКСК	2017	2018
4.2.2. Воспоставување историски преглед за промените во имотната состојба на избрани и именувани лица	ДКСК	2018	континуирано

4.3 Промовирање на интегритет, транспарентност и отчетност на локално ниво и следење на напредокот	
Почетен и краен датум на обврската (6/ 2016 – 6/ 2018)	Нова но наследува претходна мерка од АП 2014-2016
Водечка институција за спроведување	Државна комисија за спречување на корупцијата

Име на одговорно лице во институцијата за спроведување		1. Весна Донева 2. Владимир Георгиев
Функција, Одделение		1. Советник за аналитика 2. Државен советник Сектор за програми, аналитика, меѓународна соработка и административни работи Секретаријат на ДКСК
Email		vdoneva@dksk.org.mk vgeorgiev@dksk.org.mk
Телефон		3215-377 075 273-023 070/342 782
Други вклучени субјекти	Владини министерства, одделение/агенција	Единици на локална самоуправа
	Граѓански организации, приватен сектор, мултилатерални и работни групи	Граѓански организации
Состојба или проблем што се опфаќа со обврската		Поголемо учество на јавноста во следење на работењето на институциите на локално ниво што во крајна линија ќе придонесе за јакнење на нивниот интегритет
Главна цел		Подобрување на транспарентноста, отчетноста и интегритетот на институциите на локално ниво и следење на напредокот
Кус опис на обврската		Промовирањето на интегритетот во институциите на локално ниво е во насока да се спречи и да не се толерира однесување забрането со закон и спротивно на етичкиот кодекс како и било каква форма на коруптивно однесување во работењето на општините. Истовремено ќе се градат и јакнат капацитетите за следење на антикоруптивни практики на локално ниво. Транспарентноста и отчетноста на институциите на локално ниво овозможуваат унапредување на нивната отвореност преку вклучување на јавноста во креирање на политиките на добро владеење, интегритет и превенција на ризиците за корупција. Иновативните алатки за отвореност и одговорност (преку ИТ алатки, индексот за одговорност, транспарентност и отчетност и индексот на интегритет на општините) се во функција на

	создавање култура на респонзивност на елс.		
ОВП предизвик опфатен со обврската	Зајакнат интегритет на ЕЛС		
Важност	<p>Како дел од концептот на интегритет, ДКСК во соработка со УНДП во текот на 2014 и 2015 година го промовираше потпишувањето на антикорупциска политика/ политика на интегритет на локално ниво и досега 47 општини имаат потпишано антикорупциската политика. Целта е сите елс да потпишат ваков документ како прв чекор во воспоставување на концептот на интегритет.</p> <p>Исто така изработени се индекс за одговорност, транспарентност и отчетност и индекс на интегритет на општините.</p> <p>Вклученоста на ГО во доработката на овие индекси и нивното натамошно пилотирање во ЕЛС во голема мера ќе придонесе за оценка на интегритетот на општините.</p>		
Амбиција	<p>Мерките утврдени во оваа заложба ќе овозможуваат унапредување на отвореноста на институциите од локално ниво преку вклучување на ГО во креирање на индексите, мониторинг и оценка на доброто владеење и интегритетот на елс.</p> <p>Мерките од оваа заложба имаат за цел унапредување на отвореното владино партнерство преку воспоставување на одржлив и континуиран пристап на одговорност и отвореност на институциите кон невладиниот сектор и граѓаните.</p> <p>Афирмирањето на механизмите и алатките што овозможуваат подобра интеракција помеѓу општините и јавноста исто така ќе придонесат кон унапредување на транспарентноста и отчетноста на општините.</p>		
Достигнувања	Носител на активност	Датум на започнување	Датум на завршување
4.3.1. Потпишување на антикорупциски политики- политики на интегритет со сите ЕЛС	ДКСК, ЕЛС	2016	2017
4.3.2. Следење на одговорност, транспарентност и отчетност на локално ниво преку индексот за интегритет и индексот за одговорност, транспарентност и отчетност на општините	ДКСК,ГО,ЕЛС	2017	2018

5. ЕФИКАСНО УПРАВУВАЊЕ СО ЈАВНИТЕ РЕСУРСИ (ФИСКАЛНА ТРАНСПАРЕНТНОСТ)

5.1 Иницијатива за отворен буџет

Почетен и краен датум на обврската (8/ 2016 – континуирано)	1 тековна и 2 нови обврски	
Водечка институција за спроведување	Министерство за финансии	
Име на одговорно лице во институцијата за спроведување	Љубица Јовчевска	
Функција, Одделение	Раководител на Одделение за буџети на фондови Сектор за буџети и фондови	
Email	ljubica.jovceska@finance.gov.mk	
Телефон	+389 3255 531	
Други вклучени субјекти	Органи на државна управа, самостојни органи на државна управа	Буџетски корисници
	Невладин сектор, деловни субјекти, синдикати, стопански комори, здруженија и фондации	Здружение за еманципација, солидарност и еднаквост на жените во РМ Центар за економски анализи Асоцијација Зенит
Состојба или проблем што се опфаќа со обврската	Непостоење поедноставен облик на Буџетот на РМ разбирлив за граѓаните и лесно достапен, оневозможено следење на начинот на кој се извршува Буџетот од аспект дали е во рамките на планираниот Буџет по квартали, необјавување на полугодишен извештај за реализација на Буџетот.	
Главна цел	Претставување на државниот буџет во поедноставен облик разбирлив за граѓаните и лесно достапен. Информирање на јавноста за планираните приходи и расходи на почетокот на годината на квартална основа со што се отвора можност за анализа и споредба на извршувањето на Буџетот во однос на планираното. Информирање на јавноста за полугодишното извршување на Буџетот на РМ	
Кус опис на обврската	По донесувањето на Буџетот на РМ од страна на Парламентот Министерството за финансии ќе подготви и објави граѓански буџет.	

	<p>На почетокот на годината ќе се објави проекција на планираните приходи и расходи за тековната буџетска година по квартали на веб страната на Министерството за финансии. Проекцијата ќе се прави во соработка со релевантни институции и буџетски корисници како врз база на историски податоци така и врз основа на очекувањата, најавите и финансиските планови обезбедени од страна на буџетските корисници.</p> <p>По изработка и усвојување на полугодишниот извештај за реализација на Буџетот од страна на Владата на РМ истиот ќе се објави на веб страната на Министерството за финансии.</p>		
ОВП предизвик опфатен со обврската	<p>Приближувањето на најважниот буџетски документ до граѓаните и обезбедувањето на дополнителни информации за граѓаните и граѓанските организации во делот на проектирање и извршување на државниот буџет ќе придонесе кон поголема инволвираност на граѓанскиот сектор во следење и анализа на извршувањето на Буџетот.</p>		
Важност	<p>Зголемување на транспарентноста и отчетноста во фискалната сфера.</p>		
Амбиција	<p>Се очекува во иднина континуирано објавување на граѓански буџет, на проекција за приходи и расходи и на полугодишен извештај за реализација на Буџетот да овозможат зголемен пристап до информации за јавните финансии.</p>		
Достигнувања	Носител на активност	Датум на започнување	Датум на завршување
5.1.1 Подготвување и објавување на граѓански буџет	МФ	По донесување на Буџетот на РМ	Прв квартал по донесување на Буџетот
5.1.2 Објавување на проекција на приходите и расходите на Буџетот на РМ за тековната година по квартали на почетокот на годината	МФ	01/2018	континуирано
5.1.3 Објавување на полугодишен извештај за извршување на Буџетот на РМ на веб страната на Министерството за финансии по усвојување од страна на Владата на РМ	МФ	08/2016	континуирано

5.2 Отворени податоци за здравствени програми

Почетен и краен датум на обврската (7/2016 – 6/ 2018)		тековна обврска
Водечка институција за спроведување		Министерство за здравство
Име на одговорно лице во институцијата за спроведување		Анка Георгиевска
Функција, Одделение		
Email		anka.georgievska@zdravstvo.gov.mk
Телефон		075 327 408
Други вклучени субјекти	Органи на државна управа, самостојни органи на државна управа	/
	Невладин сектор, деловни субјекти, синдикати, стопански комори, здруженија и фондации	Здружение за еманципација, солидарност и рамноправност на жените во РМ
Состојба или проблем што се опфаќа со обврската		Оневозможен пристап до информации за трошењето на средствата од Буџетот на Министерството за здравство наменети за здравствени програми.
Главна цел		Континуирано објавување и наративно објаснување на реализацијата на здравствените програми
Кус опис на обврската		Министерството за здравство во соработка со Здружението за еманципација, солидарност и рамноправност на жените во РМ ќе подготви стандардизирана форма на извештаји кои ќе се користат за објавување на податоците од реализацијата на средствата од буџетот на Министерството за здравство наменети за превентивни и куративни здравствени програми.
ОВП предизвик опфатен со обврската		Граѓанско учество

Важност	Унапредување на фискалната транспарентност во делот на реализацијата на здравствените програми.		
Амбиција	Зголемен пристап до информации за трошењето на средствата за здравствени програми.		
Достигнувања	Носител на активност	Датум на започнување	Датум на завршување
5.2.1 Подготовка и објавување на полугодишни и годишни извештаи за буџетско и програмско спроведување на 20 програми за превентивна и куративна здравствена заштита финансирани од Буџетот на Министерството за здравство со техничка помош и поддршка од ЕСЕ	M3/ECE	во тек	06/2018

5.3.Создавање законска обврска за договорните органи за задолжително објавување на информации за постапките и за договорите за јавни набавки на своите интернет страници	
Почетен и краен датум на обврската (7/2017 – континуирано)	нова обврска
Водечка институција за спроведување	Министерство за финансии/Биро за јавни набавки
Име на одговорно лице во институцијата за спроведување	Александар Данаилов
Функција, Одделение	Помлад соработник во Сектор за нормативна дејност, обуки и меѓународни односи на БЈН
Email	aleksandar.danailov@bjn.gov.mk
Телефон	+389 3255 706
Други вклучени субјекти	Органи на државна управа, самостојни органи на државна управа Сите договорни органи, Биро за јавни набавки/ Министерството за финансии

	Невладин сектор, деловни субјекти, синдикати, стопански комори, здруженија и фондации	Центар за граѓански комуникации
Состојба или проблем што се опфаќа со обврската		Обврската што произлегуваше од вториот акциски план на ОВП (2014-2016) да се одредат минимум информации од јавните набавки што договорните органи, по препорака од БЈН, треба да го објавуваат на своите интернет страници е доброволна и не се почитува од многу договорни органи. Станува збор за информации со кои се обезбедува барем минимално ниво на транспарентност за трошењето на јавните пари договорени во консултативен процес (да се објавуваат информации на интернет страниците на договорните органи со линк до ЕСЈН за склучените договори за јавни набавки, за огласите за јавни набавки, годишниот план за јавни набавки и да се пополни делот за реализирани договори на ЕСЈН).
Главна цел		Да се обезбедат основни информации за трошењето на јавните пари на начин и место кои лесно се наоѓаат и разбираат од граѓаните. Со објавување на овие информации како задолжителна обврска за договорните органи, транспарентноста и отчетноста на институцијата нема да зависи од волјата на поединци. Објавување на информации за трошењето на јавните пари преку јавните набавки, исто така, е дел од заложбите на иницијативата Отворени набавки, која ја администрира Светската банка, а е слична на иницијативата за ОВП.
Кус опис на обврската		Секој договорен орган, на својата интернет страница да го објави годишниот план за јавни набавки, информации со линк со ЕСЈН за огласите за јавни набавки и за склучените договори за јавни набавки и да се пополнува задолжително делот за реализирани договори на ЕСЈН.
ОВП предизвик опфатен со обврската		Ефективно управување со јавни средства
Важност		Задолжителното објавувањето на овие информации кои сега се на доброволна основа ќе ги зголеми: <ul style="list-style-type: none"> - транспарентноста и отчетноста на државните институции за трошењето на јавните пари; - степенот на информираност на граѓаните за начинот на трошење на нивните пари; - интегритетот и довербата на институциите ефикасноста во управување со јавните средства.

Амбиција	Сите договорни органи регистрирани на ЕСЈН да ги објавуваат овие информации на своите интернет страници, а оние кои немаат своја интернет страница тоа да го сторат на интернет страницата на институцијата под чија надлежност работат.		
Достигнувања	Носител на активност	Датум на започнување	Датум на завршување
5.3.1.Задолжително објавување на Годишен план за јавни набавки најдоцна до 15 февруари во тековната година на интернет страницата на договорниот орган, како и на ажурираните верзии на планот со измените и дополнувањата во текот на годината	БЈН	07/2017	континуирано
5.3.2.Задолжително објавување на огласите за јавни набавки со поставување на линк до огласот кој е објавен на ЕСЈН	БЈН	07/2017	континуирано
5.3.3.Задолжително објавување на известувањата за склучените договори со поставување на линк до соодветните известувања на ЕСЈН	БЈН	07/2017	континуирано
5.3.4.Задолжително објавување на известување за реализиран договор со поставување линк до пополнетото вакво известување на ЕСЈН	БЈН	07/2017	континуирано

5.4. Вклучување на транспарентен и објективен начин на претставници на здруженијата и фондациите, како и на останатите граѓански организации, во секторските работни групи за планирање и програмирање на ИПА 2 на рамноправно ниво со претставниците од државните органи	
Почетен и краен датум на обврската (7/ 2016 – 6/ 2018)	тековна обврска
Водечка институција за спроведување	Секретаријат за европски прашања
Име на одговорно лице во институцијата за спроведување	Орхидеја Каљошевска
Функција, Одделение	Државен советник за координација на европски фондови и друга странска помош
Email	Orhideja.Kaljosevska@sep.gov.mk
Телефон	070 409 519
Други вклучени	Органи на државна управа , Генерален секретаријат на Владата, одделение за

субјекти	самостојни органи на државна управа	соработка со граѓанските организации
	Невладин сектор, деловни субјекти, синдикати, стопански комори, здруженија и фондации	Асоцијација Зенит, МЦЕТ, Екосвест, Реактор ИПА2 механизмот на граѓански организации Други заинтересирани граѓански организации
Состојба или проблем што се опфаќа со обврската		Консултација со граѓанското општество во процесот на планирање и програмирање на ИПА 2.
Главна цел		Унапредување на вклученоста на граѓанскиот сектор во програмирањето на помошта од Инструментот за претпристапна помош на ЕУ (ИПА II)
Кус опис на обврската		<p>Вклучувањето на граѓанското општество во процесот на програмирање е еден од предусловите за спроведување на Секторскиот пристап за ИПА 2 и во таа насока Владата на Република Македонија, на седниците одржани на 31.03.2015 и 14.07.2015 година, ја усвои и дополни рамката за составот на Секторските работни групи за програмирање, согласно која граѓанските организации се вклучени во составот на секторските работни групи (по потреба и одлука на институцијата која ја води Секторската работна група).</p> <p>Со цел транспарентно и легитимно вклучување на граѓанските организации во работата на Секторските работни групи, Секретаријатот за европски прашања објави повик „Отворено со граѓанскиот сектор“, за регистрација на сите заинтересирани граѓански организации за консултации и учество во работните групи за ИПА 2. Листата на пријавените граѓански организации е објавена на нашата веб страна на следниот линк: http://www.sep.gov.mk/nvo-list/.</p> <p>Исто така врз основа на листата на пријавените граѓански организации, направен е индикативен преглед на делокругот на работа на пријавените граѓански организации и нивно поврзување со областите дефинирани со Секторските работни групи за ИПА 2. (во прилог)</p> <p>Со цел да се зголеми одговорноста и сопственоста во процесот на програмирање, објавената листа на граѓански организации, заедно со индикативниот преглед се доставени до Секторските работни групи, со напомена дека можноста за соработка и со други релевантни граѓански организации е отворена.</p> <p>Секторските работни групи го имаат дискреционото право за начинот и временската динамика на консултација со граѓанскиот сектор.</p>

ОВП предизвик опфатен со обврската	Ефикасно управување со јавните ресурси		
Важност	Мерката придонесува за граѓанското учество во програмирање и планирање на странска помош. Таа ќе обезбеди поголема легитимност и инклузивност на процесот на планирање и програмирање на претпристапната помош, преку непосредно вклучување на претставници на граѓанското општество во подготовката на секторските плански документи.		
Амбиција	<ul style="list-style-type: none"> - Создадени нови механизми за учество на граѓаните во управувањето со јавните ресурси - Примена на знаењата и податоците со кои располага граѓанскиот сектор за подобро идентификување на клучните општествени предизвици и начините за справување со нив - Зајакната меѓусебна доверба меѓу државата и граѓанскиот сектор како резултат на зголемената транспарентност и инклузивност на процесот на програмирање, и унапредување на квалитетот на демократијата 		
Достигнувања	Носител на активност	Датум на започнување	Датум на завршување
5.4.1. Презентација на Рамката за координација на ИПА2 по финалното усогласување со ДЕУ	СЕП/ Генерален секретаријат/ ИПА2 механизмот на граѓански организации/Д ЕУ	07/2016	07/2016
5.4.2. Вклучување на претставници на граѓанскиот сектор во работата на секторските групи од страна на релевантните институции	СЕП/ИПА2 механизмот на граѓански организации	07/2016	06/2018

5.5. Објавување на податоци за склучени договори и добиена помош преку Програмата за инфраструктурен развој (ОРИО) на Кралството Холандија

Почетен и краен датум на обврската (7/ 2016 – 6/ 2018)	тековна обврска
Водечка институција за спроведување	Секретаријат за европски прашања
Име на одговорно лице во институцијата за спроведување	Орхидеја Каљошевска
Функција, Одделение	Државен советник за координација на европски фондови и друга странска помош
Email	Orhideja.Kaljosevska@sep.gov.mk
Телефон	070 409 519

Други вклучени субјекти	Органи на државна управа, самостојни органи на државна управа	Министерство за здравство		
	Невладин сектор, деловни субјекти, синдикати, стопански комори, здруженија и фондации	Здружение ЕСЕ		
Состојба или проблем што се опфаќа со обврската		Нема јавно достапни информации и податоци за склучени договори и добиена помош преку Програмата ОРИО финансирана од Кралството Холандија во која е вклучена и Р. Македонија.		
Главна цел		Унапредување на транспарентноста на јавните институции во примањето и користењето на станска помош и заеми.		
Кус опис на обврската		Секретаријатот за европски прашања како надлежна институција за промовирање на ОРИО програмата во Р. Македонија на својата интернет страница во делот наменет за ОРИО Програмата ќе објави листа на јавни институции од Р. Македонија кои аплицирале и добиле средства од ОРИО Програмата; ќе ги објави договорите потпишани помеѓу институциите апликанти од Р. Македонија и Кралството Холандија; ќе ја објави целокупната апликација во која детално се наведени целите и текот на проектите финансирани преку оваа Програма ОРИО; ќе објави информации за статусот во кој се наоѓа проектот (развојна фаза, фаза на имплементација и фаза на одржување) и ќе објавува податоци на полугодишно ниво за вкупно добиени и искористени средства во текот на проектниот период.		
ОВП предизвик опфатен со обврската		Ефикасно управување со јавните ресурси		
Важност		Мерката придонесува за унапредување на транспарентноста и отчетноста на јавните институции во управувањето со странската помош.		
Амбиција		Создадени нови механизми за објавување на податоци управување со странска помош.		
Достигнувања		Носител на	Датум на	Датум на

	активност	започнување	завршување
5.5.1.Објавување на: листа на јавни институции од Р. Македонија кои аплицирале и добиле средства од ОРИО Програмата; договорите потпишани помеѓу институциите апликанти од Р. Македонија и Кралството Холандија; целокупната апликација во која детално се наведени целите и текот на проектите финансирани преку оваа Програма ОРИО; информации за статусот во кој се наоѓа проектот (развојна фаза, фаза на имплементација и фаза на одржување) и податоци на полугодишно ниво за вкупно добиени и искористени средства во текот на проектниот период.	СЕП/ЕСЕ	07/2016	06/2018

6. ОТВОРЕНОСТ НА ЛОКАЛНО НИВО

6.1. Развивање на стандарди за транспарентност и отворени податоци на локално ниво

Почетен и краен датум на обврската 07/2016-06/2017	Нова обврска	
Водечка институција за спроведување	Министерство за локална самоуправа	
Име на одговорно лице во институцијата за спроведување	Ели Чакар	
Функција, Одделение	Државен советник	
Email	elicakar@gmail.com	
Телефон	071 226 415	
Други вклучени субјекти	Влада, министерства, одделение/агенција	Министерство за информатичко општество и администрација Единици на локалната самоуправа (град Скопје, Куманово, Велес, Штип, Струмица, Тетово, Битола, Струга)
	Невладин сектор, деловни субјекти, синдикати, стопански комори, здруженија и фондации	Центар за управување со промени neda.maleska@cup.org.mk 070332965 ЗЕЛС, ГО на локално и на регионално ниво

Состојба или проблем што се опфаќа со обврската		Поради не постоење на стандарди за транспарентност на локално ниво невозможно е да се обезбедат податоци за ист сет на прашања кои што произлегуваат од надлежностите на општините, обработени и објавени на идентичен начин од страна на сите општини, со цел пребарувањето да биде предвидливо, а податоците споредливи и податливи за обработка.
Главна цел		Воспоставување на стандарди за транспарентност и отворени податоци кои што ќе бидат корисни за граѓаните, како и прифатени и применети од страна на сите единици на локалната самоуправа
Кус опис на обврската		Преку анализа на законската рамка и консултација со ГО и со општините, ќе се идентификуваат податоците и податочните сетови кои што произлегуваат од надлежностите на општините и кои што треба да бидат објавувани на ВЕБ страниците на сите општини, како и во формат на отворени податоци. Обука на ГО за користење на отворените податоци, како и формирање на Мрежа меѓу ГО, локалната и централната власт, поради обезбедување на применливост и оддржливост.
ОВП предизвик опфатен со обврската		Спроведување на мерката преку широк консултативен процес, ставање во функција на нови технологии(исклучиво електронско објавување на податоците, како и нивна обработка во отворен формат) и зголемување на придобивките за граѓаните, бизнисот, локалните власти и воопшто за целата локална заедница.
Важност		Локалната самоуправа во Република Македонија согласно Законот за локална самоуправа и другите секторски закони испорачува услуги за граѓаните во десет витални области и притоа врши околу сто и десет функции од кои што произлегуваат директни законски обврски за информирање, како и за транспарентно и отчетно работење. Информирањето, транспарентноста и отчетноста на локалната самоуправа се едни од основните принципи за добро управување на локално ниво, на што се има обврзано Република Македонија и со ратификувањето на Дополнителниот протокол за учество на граѓаните во работата на локалните власти, кој влезе на сила на 01.01.2016 година. Република Македонија генерално има позитивна законска рамка за информирање и консултација на граѓаните. За да се овозможи применливост во полн капацитет, потребни се институционални механизми и алатки кои што ќе го подигнат нивото на информираност на граѓаните, како и транспарентноста и отчетноста на локалните власти.

Амбиција	Со обезбедувањето на предвидливи, навремени, корисни, обработливи, како и отворени податоци за работењето на локалните власти на ниво на сите единици на локалната самоуправа(ЕЛС) ќе се зголеми транспарентноста и отчетноста на ЕЛС, ќе се поттикне граѓанското учество, ќе се зголеми довербата, ќе се поттикне развојот и воопшто, ќе се зголеми корисноста за целата локална заедница, вклучително и како финансиски бенефит од користењето на отворените податоци.		
Достигнувања	Носител на активност	Датум на започнување	Датум на завршување
6.1.1.Анализа на законската рамка, во однос на надлежностите на ЕЛС и објавувањето на податоците	ЦУП, МЛС, МИОА	07/2016	07/2016
6.1.2.Консултација на граѓани, бизнис сектор и ЕЛС	ЦУП, локални и регионални ГО	07/2016	07/2016
6.1.3 Подготовка на стандарди и протоколи за транспарентност и отворени податоци на локално ниво	ЦУП, МЛС, МИОА, ЗЕЛС	07/2016	07/2016
6.1.4.Зајакнување на капацитетите на ГО за користење на отворени податоци на локално ниво	ЦУП, локални и регионални ГО	07/2016	12/2016
6.1.5. Воспоставување на мрежа меѓу ГО, локалната и централната власт во функција на аплицирање на стандардите и одржливост на нивната примена	ЦУП, МЛС, МИОА, ЗЕЛС	03/2017	06/2017

6.2.Воспоставување на нови алатки за подобрување на финансиската транспарентност и отчетност на ЕЛС	
Почетен и краен датум на обврската 07/2016-12/2017	Продолжување на активноста
Водечка институција за спроведување	Министерство за локална самоуправа
Име на одговорно лице во институцијата за спроведување	Ели Чакар
Функција, Одделение	Државен советник
Email	elicakar@gmail.com
Телефон	071 226 415
Други вклучени субјекти	Владини министерства, одделение/агенција Министерство за финансии Единици на локалната самоуправа

	Невладин сектор, деловни субјекти, синдикати, стопански комори, здруженија и фондации	УНДП Соња Стефановска-Трајаноска/Тони Поповски Sonja.Trajanoska@undp.org /Toni.Popovski@undp.org ЗЕЛС	
Состојба или проблем што се опфаќа со обврската	Постои потреба од обезбедување на институционален и полесен пристап до информации за работењето на локалната власт, особено во делот што се однесува на реализацијата на јавните финансии.		
Главна цел	Обезбедување на услови за поголема финансиска транспарентност на локалната власт.		
Кус опис на обврската	Воспоставување на контролни табли во општините како многу достапен начин за информирање на членовите на советите и воопшто на граѓаните за клучните финансиски податоци од работењето на општината и јавните служби.		
ОВП предизвик опфатен со обврската	Иновативен пристап и алатки за полесен пристап до информации, како и обработка на информациите на начин кој што ќе биде разбирлив за граѓаните. Проактивни членови на советите и граѓани, поотворена локална власт.		
Важност	Полесниот пристап до информации ја поттикнува партиципативноста кај граѓаните и ја зголемува довербата. Намената на информациите и за членовите на Советите, како избрани претставници на граѓаните овозможува да зајакне контролата над извршувањето на локалните јавни финансии од страна на Советите на општините, а со тоа и транспарентноста, отчетноста и одговорноста во трошењето на јавните пари.		
Амбиција	Повисоко ниво на транспарентност и отчетност во работењето на локалните власти, услови за поголема контрола во трошењето на јавните финансии, како и подобрување на квалитетот на јавните услуги.		
Достигнувања	Носител на активност	Датум на започнување	Датум на завршување
6.2.1. Идентификување на податоците	УНДП/ГО/ЕЛС	07/2016	09/2016
6.2.2 Воспоставување на софтверско решение за електронските платформи	УНДП	09/2016	12/2016
6.2.3 Ставање во функција на контролните табли	УНДП/ЕЛС	01/2017	6/2017
6.2.4 Обука за користење	УНДП/ЕЛС/ГО	06/2017	12/2017

6.3.Подобрување на функционалноста на институционалните механизми за консултација на локално ниво

Почетен и краен датум на обврската 06/2017-06/2018		Нова мерка
Водечка институција за спроведување		Министерство за локална самоуправа
Име на одговорно лице во институцијата за спроведување		Ели Чакар
Функција, Одделение		Државен советник
Email		elicakar@gmail.com
Телефон		071 226 415
Други вклучени субјекти	Органи на државна управа, самостојни органи на државна управа	Министерство за труд и социјална политика Единици на локалната самоуправа
	Невладин сектор, деловни субјекти, синдикати, стопански комори, здруженија и фондации	Женска Акција –Скопје 070 590 014 Институт за развој на заедниците-Тетово Сретен Коцевски 070 250 286 ЗЕЛС
Состојба или проблем што се опфаќа со обврската		Со закон се предвидени тела и механизми, (Комисии за еднакви можности, Комисии за односи меѓу заедниците, Совети на потрошувачи, месни заедници)кои треба да овозможат институционална консултација на релевантни субјекти за прашања од областите што ги покриваат, пред прашањата да се најдат на дневен ред на седница на Совет на општинакако и при креирање на одредени локални политики. Телата главно се формирани на локално ниво но функционираат со ограничен капацитет и резултати поради недоволната институционална поддршка од страна на општината (административна и финансиска), а нивната улога е маргинализирана.

Главна цел	Подобрување на функционалноста на механизмите за институционална консултација на локално ниво.		
Кус опис на обврската	Преку анализа да се детектираат причините за постоечките слабости и да се креираат конкретни инструменти за зајакнување на функционалноста на овие тела за институционална консултација		
ОВП предизвик опфатен со обврската	Поголемо влијание на граѓаните при креирање на политики и заштита на правата на одредени категории или групи на граѓани, преку нивно директно учество.		
Важност	Подобрената функционалност ќе обезбеди поголема отвореност на овие тела кон граѓаните и нивните интереси, како и институционално артикулирање на нивните интереси кон локалните власти кои што се надлежни за нивно решавање, на начин кој што најмногу ќе им одговара на граѓаните.		
Амбиција	Функционални тела и механизми за институционална консултација на локално ниво (Комисии за еднакви можности, Комисии за односи меѓу заедниците, Совети на потрошувачи, месни заедници), преку кои со директно учество на граѓаните, локалните власти ќе можат да превенираат наместо да решаваат проблеми.		
Достигнувања	Носител на активност	Датум на започнување	Датум на завршување
6.3.1. Подобрување на правната и институционална рамка, подготовка на акциски планови за еднакви можности во седум општини креирани и спроведени со учество на ГО	МЛС, МТСП, ЖА, ИРЗ, ЗЕЛС	7/2016	12/2016
6.3.2 Утврдување на стандарди и процедури за консултации на локално ниво, имајќи ги предвид добрите практики од Форумите во заедниците (потребни се дополнителни консултации)	МЛС, ЗЕЛС, ГО, УНДП	01/2017	12/2017

6.4.Подобрување на квалитетот на социјалните услуги на локално ниво	
06/2016-06/2017	Нова мерка
Водечка институција за спроведување	Министерство за локална самоуправа
Име на одговорно лице во институцијата за спроведување	Ели Чакар
Функција, Одделение	Државен советник
Email	elicakar@gmail.com
Телефон	071 226 415
Други вклучени	Владини министерства, Министерство за труд и социјална политика

субјекти	одделение/агенција	Единици на локалната самоуправа		
	Невладин сектор, деловни субјекти, синдикати, стопански комори, здруженија и фондации	СОС Детско село Македонија Васка Драшковиќ vaska.draskovic@sos.org.mk 070 407 992		
Состојба или проблем што се опфаќа со обврската		Постои законска можност единиците на локалната самоуправа да делегираат надлежности и функции на други правни субјекти кои што можат да ги вршат во нивно име и за нивна сметка, меѓу кои и на ГО. Станува збор за пракса која се практикува во многу земји со развиен граѓански сектор, со што се обезбедува соработка на локалната самоуправа со ГО, одржливост на ГО, како и обезбедување на локални услуги на поефективен начин, без дополнително врзување на човечки ресурси.		
Главна цел		Подобрување на испораката на социјални услуги на локално ниво преку соработка со ГО		
Кус опис на обврската		Креирање на механизми за поттикнување на ЕЛС за испорака на социјални услуги од страна на ГО		
ОВП предизвик опфатен со обврската		Социјални иновации за подобрување на испораката на локални услуги со вклучување на ГО, проширување на опфатот на социјалните услуги за маргинализирани групи, како и поголема финансиска одржливост на ГО.		
Важност		Креирањето на механизми за испорака на локални услуги од страна на ГО ќе ја зголеми довербата и ќе придонесе кон поголемо користење на можноста за делегирање на функции и подобрување на квалитетот на услугите.		
Амбиција		Воспоставување на стандарди за испорака на услуги од локална надлежност од страна на ГО.		
Достигнувања		Носител на активност	Датум на започнување	Датум на завршување
6.4.1. Дефинирање на стандарди за испорака на социјални услуги од страна на ГО и подигнување на јавната свест, особено кај органите на локалната самоуправа		МТСП, СОС Детско село, ЕЛС	06/2016	09/2016
6.4.2. Утврдување на Социјални договори		МТСП, СОС Детско село	09/2016	12/2016

6.4.3 Утврдување на начин за лиценцирање на ГО за испорака на социјални услуги (потребни се дополнителни консултации)	МТСП, СОС Детско село	01/2017	06/2017
--	--------------------------	---------	---------

6.5.Поголема информираност на граѓаните за институцијата Народен правобранител		
Почетен и краен датум на обврската 06/2017-06/2018	Нова мерка	
Водечка институција за спроведување	Министерство за локална самоуправа	
Име на одговорно лице во институцијата за спроведување	Ели Чакар	
Функција, Одделение	Државен советник	
Email	elicakar@gmail.com	
Телефон	071 226 415	
Други вклучени субјекти	Органи на државна управа, самостојни органи на државна управа	Народен правобранител
	Невладин сектор, деловни субјекти, синдикати, стопански комори, здруженија и фондации	ЗЕЛС, ГО за заштита на правата на граѓаните
Состојба или проблем што се опфаќа со обврската	Народниот правобранител како Институција е од 1997 година со донесувањето на првиот Закон за Народен правобранител, но граѓаните сеуште недоволно ја познаваат неговата надлежност, овластување и улогата која особено во помалите или руралните општини. На ниту една од веб страните на Општините нема линк до Народниот правобранител.	
Главна цел	Да се овозможи полесен пристап на граѓаните до Институцијата Народен правобранител на локално ниво Запознавање на граѓаните со улогата која ја има Народниот правобранител – заштита на нивните права и слободи гарантирани со Уставот на РМ, законите и меѓународните документи ратификувани од РМ.	
Кус опис на обврската	Секоја Општина на официјалната веб страна да постави лесно видлив линк до Народниот	

	правобранител.		
ОВП предизвик опфатен со обврската	Користење на иновативни начини и нови технологии за полесен пристап на граѓаните до Народниот правобранител.		
Важност	Со поставувањето на линкот на Народниот правобранител, граѓаните, но и останатите корисници на веб страната ќе имаат лесен пристап до Народниот правобранител На овој начин граѓаните ќе се информираат за начинот на неговата работа, кога и како може да им помогне, можност за поднесување претставки преку е-маил,		
Амбиција	Информираност на граѓаните за можноста од заштита на нивните права во случај на повреда од страна на органите на локалната самоуправа		
Достигнувања	Носител на активност	Датум на започнување	Датум на завршување
6.5.1. Поставување на линк на ВЕБ страниците на општините со ВЕБ страницата на Народниот правобранител	Народен правобранител, ЕЛС	06/2016	07/2016
6.5.2. Информирање на граѓаните во руралните општини за улогата на Народниот правобранител	Народен правобранител, ЕЛС	03/2017	06/2017